

Sygn. akt IV U 1286/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2016r. w S.

odwołania M. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 9 października 2015 r. Nr (...)

w sprawie M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

I. oddala odwołanie;

II. przyznaje ze Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Siedlcach) na rzecz ubezpieczonej M. R. kwotę 133,73 (sto trzydzieści trzy 73/100) złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę.

Sygn. akt IV U 1286/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 października 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 57 w zw. z art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748), odmówił M. R. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ wymagany okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 5 lat nie przypada u wnioskodawczyni w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy, całkowita niezdolność do pracy nie powstała w trakcie żadnego z okresów wymienionych w art. 57 ust. 1 pkt 3 w/w ustawy albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów (niezdolność powstała 28 lipca 2015r., a ubezpieczenie ustało 31 lipca 2007r.), a nadto wprawdzie u ubezpieczonej stwierdzono całkowitą niezdolność do pracy, lecz nie posiada okresu składkowego w wymiarze co najmniej 25 lat.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona M. R., wnosząc o przyznanie prawa do renty. Wnioskodawczyni podniosła, że przepracowała około 34 lata i nie może się pogodzić z otrzymaną decyzją odmowną. Zwróciła także uwagę na swoją trudną sytuację materialną i brak środków na leki oraz inne potrzeby (odwołanie, k. 1-1v akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując argumentację i podstawy prawne zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie, k. 3-4 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Wnioskodawczyni M. R., ur. (...), w dniu 13 sierpnia 2015r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy (wniosek, k.1-4 akt rentowych).

Rozpoznając wniosek ubezpieczonej organ rentowy skierował ją na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 14.09.2015 r. ustalił, że wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy do 30.09.2017r., wskazując, że całkowita niezdolność do pracy powstała w dniu 28.07.2015r. (orzeczenie z 14.09.2015r., k. 12 akt rentowych). Ubezpieczona M. R. nie wnosiła sprzeciwu od w/w orzeczenia Lekarza Orzecznika, nie kwestionowała jego treści, w tym także zgadza się z datą początkową powstania niezdolności do pracy (wyjaśnienia ubezpieczonej, k. 10 akt sprawy). Zaskarżoną decyzją z dnia 9.10.2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty, bowiem wymagany okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 5 lat nie przypada w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. W okresie 10-lecia przed powstaniem niezdolności do pracy ubezpieczona udowodniła okres składkowy w wymiarze 1 roku, 5 miesięcy i 7 dni, okres nieskładkowy ograniczony do wysokości 1/3 okresów składkowych – 5 miesięcy i 23 dni oraz okres uzupełniający (składki na ubezpieczenie rolników) w wymiarze 2 lat, 11 miesięcy i 25 dni, czyli łącznie 4 lata, 10 miesięcy i 25 dni, zamiast wymaganych 5 lat. Co więcej niezdolność do pracy nie powstała w żadnym z okresów wymienionych w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej ani też nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów (niezdolność do pracy powstała 28.07.2015r., zaś ubezpieczenie ustało 31.07.2007r.). Organ rentowy zwrócił także uwagę, że wprawdzie wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy, lecz nie posiada okresu składkowego w wymiarze co najmniej 25 lat. Na podstawie przedłożonych dokumentów (...) Oddział w S. przyjął za udowodnione okresy składkowe w wymiarze 18 lat, 7 miesięcy i 24 dni, okresy nieskładkowe – 4 lata, 1 miesiąc i 17 dni, okres uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne rolników – 11 lat, 7 miesięcy i 3 dni (decyzja z 9.10.2015r., k. 15 akt rentowych).

W okresie od 13 grudnia 1999r. do 31.07.2007r. ubezpieczona była zatrudniona w Zakładzie (...) Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej na stanowisku salowej, przy czym w trakcie trwania zatrudnienia wnioskodawczyni pobierała wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy oraz zasiłek chorobowy w związku z pozostawaniem w wyszczególnionych okresach na zwolnieniu lekarskim (świadczenie pracy, k. 13 akt rentowych za wnioskiem o emeryturę; pismo z 16.09.2013r., k. 14 akt organu rentowego za wnioskiem o emeryturę). Ostatni okres ubezpieczenia ustał w dniu 31 lipca 2007r. W okresie od 1 sierpnia 2007r. do 4 sierpnia 2010r. ubezpieczona podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników, za który opłacono składki (zaświadczenie, k. 16 akt organu rentowego za wnioskiem o emeryturę).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Ustalony przez Sąd stan faktyczny jest bezsporny.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej M. R. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.57 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie

później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów, przy czym ostatniego wymogu nie stosuje do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Zgodnie zaś z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunkiem posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej (ust. 2). Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (ust. 4).

W sprawie bezsporne było, iż M. R. jest całkowicie niezdolna do pracy od 28 lipca 2015r. do 30 września 2017r. Fakt ten został stwierdzony przez Lekarza Orzecznika ZUS w orzeczeniu z dnia 14 września 2015 r., które nie było kwestionowane przez ubezpieczoną i stało się podstawą do oceny jej stanu zdrowia. Ubezpieczona na rozprawie dnia 27 kwietnia 2016 r. również nie kwestionowała powyższego orzeczenia, w tym daty początkowej stwierdzonej niezdolności do pracy. Należy zatem uznać, iż wnioskodawczyni spełnia przesłankę wyrażoną w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Kolejnym wymogiem koniecznym do uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy jest posiadanie odpowiedniego okresu składkowego i nieskładkowego. Ubezpieczona urodziła się (...) Mając na uwadze datę powstania całkowitej niezdolności do pracy ustaloną przez Lekarza Orzecznika z ZUS w orzeczeniu z dnia 14.09.2015 r. stwierdzić należy, iż w dniu powstania owej niezdolności, tj. 28 lipca 2015 r., ubezpieczona miała ukończone 57 lat. W przypadku M. R. zastosowanie znajdzie zatem art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 w/w ustawy. Zgodnie z tymi przepisami, w celu uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczona powinna wykazać co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych, które przypadają w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Jak już wskazano całkowita niezdolność do pracy u ubezpieczonej powstała od dnia 28 lipca 2015r., natomiast wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy złożono 13 sierpnia 2015r. W okresie od 13 grudnia 1999r. do 31.07.2007r. ubezpieczona była zatrudniona w Zakładzie (...) Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej na stanowisku salowej, przy czym w trakcie trwania zatrudnienia wnioskodawczyni pobierała wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy oraz zasiłek chorobowy w związku z pozostawaniem w wyszczególnionych okresach na zwolnieniu lekarskim. Stosownie zaś do treści art. 7 pkt 1 lit. a i b ustawy emerytalnej, okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy i okresy pobierania zasiłków z ubezpieczenia społecznego chorobowego są okresami nieskładkowymi, które – wedle art. 5 ust. 2 w/w ustawy - przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych. Ubezpieczona w okresie 10-lecia przed powstaniem niezdolności do pracy udowodniła okres składkowy w wymiarze 1 roku, 5 miesięcy i 7 dni (czyli okres od 29 lipca 2005r. do 31 lipca 2007r. z wyłączeniem okresów pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy i zasiłku chorobowego), zatem organ rentowy prawidłowo uwzględnił okres nieskładkowy ograniczony do wysokości 1/3 okresów składkowych, tj. w zakresie 5 miesięcy i 23 dni.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również w niezbędnym zakresie okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury. Natomiast zgodnie z ust. 2 tego artykułu okresy wymienione w ust. 1 pkt 1 uwzględnia się także przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 są krótsze od okresu wymaganego do przyznania renty, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Mając na uwadze powyższe uregulowania organ rentowy zasadnie

doliczył wnioskodawczyni uzupełniająco okres ubezpieczenia społecznego rolników, za który opłacono składki, w wymiarze 2 lat, 11 miesięcy i 25 dni.

Wobec powyższego okres składkowy i nieskładkowy, uzupełniony okresem ubezpieczenia społecznego rolników, przypadający w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy wyniósł łącznie 4 lata, 10 miesięcy i 25 dni, zamiast wymaganych przepisami 5 lat. Ubezpieczona nie ma zatem wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 5 lat wyliczonych na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z art. 58 ust. 4 ustawy emerytalnej, ubezpieczona nie musiałaby wykazywać 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych przypadających w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy, gdyby legitymowała się okresem składkowym, o którym mowa w art. 6, wynoszącym co najmniej 25 lat dla kobiet oraz została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Bezsprzecznie ubezpieczona jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, lecz nie posiada 25 lat okresów składkowych wymienionych w art. 6 w/ w ustawy, czyli m.in. okresów ubezpieczenia wynikających z zatrudnienia. Zgodnie z tym przepisem nie można do okresów składkowych zliczyć okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, gdyż art. 58 ust. 4 ustawy wyraźnie odwołuje się tylko do okresów, o których mowa w art. 6 ustawy. W niniejszej sprawie nie można zastosować wyjątku zawartego w art. 58 ust. 4 ustawy, gdyż M. R. udowodniła okres składkowy w wymiarze 18 lat, 7 miesięcy i 24 dni, zamiast wymaganych 25 lat. W tych okolicznościach ubezpieczona nie spełniła wszystkich przesłanek do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, co skutkowało oddaleniem odwołania.

Nie budzi wątpliwości, że całkowita niezdolność do pracy u ubezpieczonej nie powstała w trakcie żadnego z okresów wymienionych w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej ani też nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów, gdyż całkowita niezdolność do pracy powstała w dniu 28 lipca 2015r. a ostatni okres ubezpieczenia (okres nieskładkowy, o którym mowa w art. 7 pkt 1 lit. b ustawy) ustał w dniu 31 lipca 2007r. Zgodnie jednakże z art. 57 ust. 2 ustawy emerytalnej przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety. Łączny okres składkowy i nieskładkowy wykazany przez ubezpieczoną to 22 lata, 9 miesięcy i 11 dni.

Podsumowując ubezpieczona nie udowodniła przesłanki wymienionej w art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt.5 i ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

Ubezpieczona została wezwana do osobistego stawiennictwa na rozprawie i poniosła koszty przejazdu własnym samochodem marki V. o pojemności silnika 2401cm³ z miejsca zamieszkania (miejscowość K.) do Sądu Okręgowego w Siedlcach. Sąd ustalił, że odległość pomiędzy miejscem zamieszkania ubezpieczonej a miejscem wykonywania czynności sądowej wynosi 80 km w jedną stronę, zatem za przejazd 160 km przy zastosowaniu stawki 0,8358 zł za kilometr zasadne było przyznanie ubezpieczonej kwoty 133,73 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę. Zgodnie z art. 98 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w toku postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wydatki ponosi Skarb Państwa. Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie II sentencji wyroku.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji wyroku.